

Institut Teresa Pàmies
Consorti d'Educació de Barcelona

Travessera de Gràcia 357 · 08025 Barcelona · Tel. 934 353 708 ·

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

ÍNDEX

0. ON SOM? (Per què aquest PEC?)	3
1. QUIN HORITZÓ ENS MARQUEM?	3
2. PRINCIPIS	4
3. VALORS	7
4. BASES PEDAGÒGIQUES	8
4.1. PRIORITATS	8
4.2. OBJECTIUS	9
5. PRINCIPIS ORGANITZATIUS	15

0. ON SOM? (Per què aquest PEC?)

Fa quaranta anys que existim, primer com a Instituto Nacional de Bachillerato “Cuartel de Gerona” depenent del Ministerio de Educación, des del 1998/99 com a institut públic de la xarxa de la Generalitat sota la denominació de “Príncep de Girona”, i finalment des del curs 2019/20 som l’Institut Teresa Pàmies. Designats com a nou equip directiu el gener del 2018, una de les prioritats contingudes en el nostre Projecte és la posada al dia dels documents que regulen la vida del centre amb l’objectiu de millorar els resultats acadèmics gràcies al reforçament de les metodologies més punteres, a afavorir l’arrelament en el barri i en l’entorn així com enfortir la cohesió social comunitària amb l’alumnat i les famílies. Aquest propòsit s’ha fet encara més apressant amb la recent entrada en vigor de l’Ordre sobre el nou model d’avaluació a la Secundària a Catalunya, que replanteja en profunditat l’enfocament de la nostra feina a l’ESO.

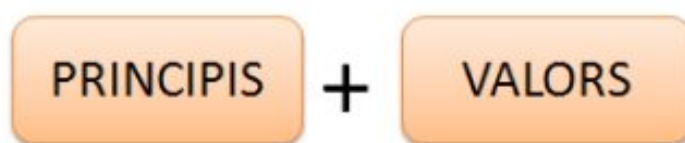
Normativament, el principal instrument regulador és el Projecte Educatiu, que fixa el marc per poder desplegar tant el propi Projecte de Direcció com el Programa General Anual així com la resta d’eines de planificació i funcionament. Per això és molt important disposar d’una eina potent, innovadora, fruit d’un consens ample entre el professorat, les famílies i l’alumnat, que permeti fer un salt endavant en la percepció social i en el perfil acadèmic del nostre centre.

Volem que l’Institut consolidi una cultura d’excel·lència que tingui com a centre les necessitats i potencialitats de cada alumne/a per tal que tothom pugui desplegar el millor de si mateix i ningú no quedi enrere. Per això, considerem essencial afavorir el treball cooperatiu i creatiu del professorat així com les oportunitats de formació permanent. Ens considerem part d’una xarxa d’aprenentatge docent viva. Per això, busquem referents en altres centres¹ i sistemes que han demostrat una sobrada experiència positiva en la innovació educativa.

És amb aquest triple propòsit d’afavorir la millora de les expectatives de l’alumnat, de donar un suport decisiu a l’impuls del treball cooperatiu així com a la vocació d’aprendre entre iguals que hem elaborat i aprovat aquest nou PEC a finals del curs 2019/20.

1. QUIN HORITZÓ ENS MARQUEM?

Ajudar l’alumnat a formar-se degudament per tal de poder triar, amb autonomia personal perquè ha demostrat coneixements i competències suficients, un itinerari futur d’estudi o professional atent a les seves necessitats i potencialitats, així com a participar activament com a ciutadana o ciutadà amb sensibilitat social, democràtica i ecològica en els reptes locals i globals del nostre temps.

¹ Ens ha servit de molt, per exemple, conèixer el PEC de l’Institut Escola Jacint Verdaguer (Sant Sadurní d’Anoia, Alt Penedès), un institut amb nombroses distincions pedagògiques [http://www.jverdager.org/jsmmedia/escola/PEC_resumit_APROVAR_2016.pdf]

2. PRINCIPIS

- **El centre de l'aprenentatge és el nostre alumnat i no la mera instrucció.**

L'alumnat és el protagonista de l'entorn d'aprenentatge i, per tant, les activitats se centren en la seva cognició i el seu creixement. Les activitats d'aprenentatge ajuden els i les estudiants a construir el seu aprenentatge a través del compromís i de l'exploració activa. Per això cal una combinació de pedagogies, que han d'incloure, almenys, l'aprenentatge orientat i l'aprenentatge per l'acció, l'aprenentatge cooperatiu i l'aprenentatge basat en la recerca.

L'entorn pretén desenvolupar "alumnes autoregulats" que:

- desenvolupin habilitats metacognitives.
- supervisin, avaluin i optimitzin l'adquisició i l'ús del coneixement.
- controlin les seves emocions i motivacions durant el procés d'aprenentatge.
- gestionin bé el temps d'estudi es fixin objectius específics i personals elevats i puguin fer-ne seguiment.

- **L'aprenentatge ha de servir per entendre progressivament la complexitat de la realitat i els grans reptes (ambientals, socials, democràtics, científics,...) que marquen el segle XXI a casa nostra i al món.**

Estudiar no ha d'estar enfocat a adquirir coneixements compartimentats com si l'alumnat hagués de ser carregat cada curs amb més informació i tècniques de treball. Potenciant la feina conjunta d'àrees fins ara massa separades, la planificació pedagògica ha de posar-se al servei, des d'una perspectiva democràtica, de la creació d'espais de treball i debat que permetin donar sentit als desafiaments locals i globals que planteja el segle actual.

- **La cohesió social i l'arrelament comunitari impliquen garantir l'ús del català com a llengua comuna de trobada així com promoure un enfocament positiu de la multiculturalitat creixent a les nostres aules.**

La igualtat d'oportunitats i el principi bàsic de no discriminació ha de permetre que, en acabar l'educació obligatòria, tothom, independentment de quina sigui la llengua familiar, conegui i pugui fer servir adequadament tant el català com el castellà. Igualment, el caràcter multicultural del nostre institut, absolutament paral·lel al de la societat catalana, es reflecteix en una important petjada d'alumnat amb rerefons d'altres cultures i llengües més enllà de les dues oficials. Considerem essencial fer del reconeixement i l'enfocament positiu d'aquesta diversitat un pilar bàsic de la cohesió social i l'aprenentatge. L'atenció a la perspectiva intercultural constitueix un dels reptes fonamentals del centre.

- **La programació i l'avaluació parteixen d'un punt de vista competencial, adaptant els continguts a la realitat més propera a l'alumnat i donant-li sentit en el treball globalitzat i la pràctica.**

Existeix un alt consens expert a afirmar que l'objectiu últim de l'aprenentatge i de l'ensenyament associat en diferents matèries és adquirir expertesa adaptable, és a dir, capacitat d'aplicar el coneixement i les habilitats apreses a situacions diverses amb flexibilitat i creativitat. És un objectiu que va més enllà d'adquirir coneixements o experiència rutinària en una disciplina. Requereix voluntat i capacitat per canviar competències bàsiques i expandir contínuament l'abast i la profunditat de l'expertesa personal. És cabdal, doncs, per a l'aprenentatge continu.

Hi ha diversos enfocaments pedagògics que poden contribuir a desenvolupar l'expertesa adaptable:

Aprenentatge guiat: El docent pren les decisions més importants pel que fa als objectius i estratègies d'aprenentatge i a com mesurar els resultats. També s'ocupa del feedback, les valoracions i les compensacions.

Aprenentatge per l'acció: L'alumne/a té un paper molt més actiu en la determinació dels objectius d'aprenentatge que en l'aprenentatge guiat. Hi pesen molt l'organització i la planificació de l'alumne/a.

Aprenentatge experiencial: No el controla cap docent i no hi han objectius predeterminats. El que s'aprèn depèn del context, de les motivacions dels i les alumnes, d'altres persones amb qui estan en contacte, dels descobriments fets, etc. És el resultat de les activitats en què es participa.

La clau de volta de l'aprenentatge per competències és l'avaluació contínua i formadora:

Cal que l'entorn d'aprenentatge sigui molt clar pel que fa a allò que s'espera de l'alumnat, a allò que fan i a per què ho fan. Si no és així, la motivació disminueix; l'alumnat és menys capaç d'adaptar activitats senzilles dins de marcs de coneixement més amplis i té menys probabilitats d'aconseguir regular-se autònomament.

L'avaluació formativa ha de ser substancial, regular i proporcionar un feedback pràctic. A més de retroalimentar els i les alumnes, el coneixement procedent de l'avaluació formativa s'hauria d'utilitzar constantment per modelar la direcció i la pràctica dins de l'entorn d'aprenentatge.

Sent importants els exàmens, en el benentès que tinguin una concepció competencial que permetin relacionar-los amb la realitat que marca la vida de l'alumnat, cal complementar-los amb molts altres instruments d'avaluació centrats en la generació i presentació de produccions pròpies de l'alumnat. És essencial involucrar l'alumnat en els processos de valoració dels resultats i dels procediments.

- **L'aprenentatge és de naturalesa social: tendeix a la cooperació.**

La neurociència confirma que aprenem per mitjà de la interacció social, de manera que l'organització de l'aprenentatge hauria de ser altament social.

El treball cooperatiu en grup, organitzat i estructurat de manera adient, ha demostrat beneficis molt clars per aconseguir resultats i també a nivell conductual i afectiu. Els mètodes cooperatius són vàlids per a tot l'alumnat, ja que, ben aplicats, impulsen les diferents capacitats de tothom.

La recerca personal i l'estudi autònom també són importants. Hi hauria d'haver més espai per a l'aprenentatge individual a mesura que els i les estudiants evolucionen.

- **L'aprenentatge parteix de la curiositat, de tal manera que es produeix quan hi ha preguntes/problema a descobrir.**

Cal oferir al alumnat oportunitats per desenvolupar competències cognitives de nivell superior. Això és possible mitjançant els enfocaments basats en la investigació emmarcats en projectes complexos i rellevants que requereixen implicació constant, col·laboració, recerca, gestió de recursos i desenvolupament d'un rendiment o producte ambiciosos.

Hi ha múltiples enfocaments possibles que volem emprar, com ara:

- l'aprenentatge basat en projectes
- l'aprenentatge basat en problemes

La societat del coneixement no té sentit sense l'accés a la informació i el domini de les tecnologies que ens permeten dedicar el temps a allò que és essencial i de nivell superior, podent superar aquella part mecànica innecessària. La ràpida evolució de les tecnologies, juntament amb una situació de canvis que cada vegada es produeixen amb més rapidesa, tenen efectes de gran abast. La revolució de la informació transforma la manera de treballar, de jugar, de llegir i de pensar. Canvia la naturalesa de les economies i de les societats, des del nivell més personal fins al nivell més global.

- **L'aprenentatge es fonamenta en la construcció de connexions horitzontals.**

Un aspecte clau de l'aprenentatge és que les estructures de coneixement complex es construeixen organitzant parts de coneixement més bàsiques de manera jeràrquica. Si s'han construït bé, aquestes estructures proporcionen un coneixement que es pot traslladar a situacions noves, una competència essencial per al segle XXI. També és important la capacitat dels alumnes de veure connexions i "connectivitat horitzontal" entre l'entorn d'aprenentatge formal, l'entorn més ampli i la societat en general, tant a escala local com global. L'"aprenentatge autèntic", que promou aquestes connexions, també fomenta una comprensió més profunda.

- **Les emocions i la motivació tenen molta importància.**

Les emocions són la porta d'entrada principal de l'aprenentatge. L'emoció i la cognició funcionen constantment dins del cervell per orientar l'aprenentatge. Les emocions positives estimulen, per exemple, la memòria a llarg termini. Les emocions negatives, en canvi, poden interrompre el procés d'aprenentatge dins del cervell, i, a vegades, deixen l'estudiant amb un pobre o nul record de l'acte d'aprenentatge. La motivació garanteix l'adquisició de coneixement i competències de manera eficient.

Igual que l'emoció, la motivació positiva envers una tasca d'aprenentatge incrementa significativament la probabilitat que l'alumnat hi aprofundeixi.

- **L'esforç és la base de tot progrés, però no pot estar basat en la pressió, la monotonia o la por.**

Tenir en compte les diferències i necessitats individuals també vol dir estimular l'alumne/a perquè superi el seu nivell i capacitat. Els i les alumnes amb un rendiment alt poden ajudar qui presenti rendiments més baixos. Això

contribueix a la superació de tothom. Cal evitar la sobrecàrrega i els sistemes desmotivadors basats en la monotonia, la por i la pressió excessiva; no només per raons humanitàries, sinó perquè són factors que no s'adiuen amb l'evidència cognitiva i motivacional vinculada amb l'aprenentatge eficaç.

- **Cuidar els equips del professorat i promoure la formació contínua del Claustre és clau.**

Generant i enfortint el treball cooperatiu i transversal docent, afavorint l'expertesa de cada cop més docents en eines, coneixements i mètodes pedagògics innovadors i atents a la diversitat de capacitats de l'alumnat, l'institut guanyarà en esperit de servei a l'alumnat i a la societat.

- **Educar és una tasca compartida que només s'aconsegueix amb una participació i bona predisposició de tot l'equip docent, l'alumnat, les famílies del centre i el PAS.**

L'institut ha de respirar un clima participatiu i de suport mutu entre l'equip directiu, el claustre del professorat, les famílies i el personal administratiu i de serveis. Des de la transparència i el foment de la consulta periòdica a tothom sobre aspectes rellevants de la vida del centre, volem garantir que tots els qui en formem part el considerem vertaderament nostre.

Les famílies, que solen ser l'entorn d'aprenentatge principal molt influent, són vitals per a l'èxit de l'alumnat. Per això, hem de reforçar la seva implicació en l'educació dels fills i filles tot convidar-les personalment a participar-hi. Les activitats extracurriculars i extraescolars també ajuden a connectar amb la família i a crear-hi un vincle més estret.

3. VALORS

Volem que es corresponguin amb els de qualsevol societat democràtica avançada: la participació activa de tothom, l'equitat, la igualtat des del respecte a les diferències de qualsevol mena, la convivència pacífica, la solidaritat amb altri i la sostenibilitat ecològica.

L'educació que reben els alumnes ha de garantir **l'atenció a la diversitat**, és a dir, el ple desenvolupament de les capacitats físiques, expressives, intel·lectuals i afectives de l'alumnat, i els ha de preparar per afrontar una vida personal i social com més plena i feliç millor. Per fer possible la tasca educativa, l'institut compta amb la implicació i compromís de la família i l'entorn, i promou una relació constant entre tots els agents educadors, basada en la cooperació i el diàleg. L'objectiu final és arribar a la personalització de l'aprenentatge a partir d'itineraris que donin resposta a la diversitat del conjunt del nostre alumnat des de cadascun dels departaments pedagògics del centre.

Eduquem perquè **valors universals** com la pau, la solidaritat, el compromís ambiental; **valors comunitaris** com la democràcia, el respecte, la cooperació, la participació i el diàleg, la cultura; **valors individuals** com la llibertat, el sentit crític, l'autonomia, la responsabilitat, l'atenció i l'esforç personal i l'honestedat, esdevinguin motors de transformació i avenç de la nostra societat.

Eduquem en un clima de confiança i de respecte, construint una relació emocional positiva entre totes les persones que treballen al centre i l'alumnat, per tal d'aconseguir un institut inclusiu i obert a tothom.

Pensant a formar en ciutadania global i local, voldríem **que l'institut esdevingués un camp de pràctiques de democràcia quotidiana** atorgant prioritat a:

- **La creació i millora de vies de participació inclusives** que afavoreixin un ampli consens de tots els membres que intervenen en el desenvolupament la nostra comunitat educativa (famílies, alumnes, docents, personal d'administració i serveis, i administració). L'objectiu és fomentar la **participació real i efectiva en la gestió de tots els sectors**, per mitjà dels representants elegits per tothom al Consell Escolar, sota el paraigües d'aquest projecte de centre.

- **El lideratge del centre des d'una perspectiva participativa, responsable i distribuïda**, que ha de fer complir les decisions preses pels diferents estaments que conformen la comunitat educativa, mesurant sempre els interessos de l'alumnat, el professorat, les famílies i l'entorn veïnal per tal de prendre en tot moment decisions que afavoreixin la millora de la formació del nostre alumnat a partir de bases pedagògiques atentes a l'excel·lència metodològica així com a la cooperació i la posada en comú periòdica de projectes, plans i programacions.

4. BASES PEDAGÒGIQUES

4.1. PRIORITATS

L'institut pretén que l'alumnat sigui:

- **Autònom i responsable del seu procés d'aprenentatge**

Entenem l'aprenentatge com els continguts necessaris per crear més coneixement, les destreses imprescindibles per aconseguir solucionar problemes i situacions quotidianes, i els valors i les actituds que permeten a l'alumnat viure, convida i compartir.

- **Competent**

És a dir, amb les capacitats necessàries per viure i convida en el nostre món, per poder escollir al més lliurement possible el propi camí i per poder exercir una ciutadania activa.

- **Participatiu, col·laboratiu i cooperatiu**

Fomentant-hi l'atenció, l'esforç i la motivació. Hem de saber motivar i adequar l'educació a les necessitats i reptes de la societat d'avui per tal que l'alumnat hi vegi una eina útil per al seu futur.

- **Amb capacitat d'empatia, d'autocontrol personal i sentit crític positiu**

Per tal de ser capaç de comprendre les raons d'altri, ser assertiu si cal, prioritzant el sentit constructiu.

- **Preparat per viure i conviure al món** i per cercar solucions als nous problemes que planteja una societat i un Planeta en continus canvis.

- **Reflexiu i generador de nous coneixements**

La reflexió ve donada per la pròpia estructura de treball on és el grup qui vetlla per aconseguir els objectius proposats. La pressió per la descoberta, investigació i creació d'hipòtesis fa de l'alumnat unes persones més crítiques i reflexives i alhora generadores de coneixements.

- **Preparat per aprendre a aprendre al llarg de la vida**

Defugint el conformisme, amb una mentalitat oberta a la curiositat i sensible a noves necessitats i formes de cohabitar el món.

4.2. OBJECTIUS

L'AVALUACIÓ FORMADORA, un CURRÍCULUM fonamentat en les COMPETÈNCIES BÀSIQUES, l'AUTONOMIA ATENTA A LA DIVERSITAT, l'ARRELAMENT OBERT A LA INTERCULTURALITAT, el RECURS QUOTIDIÀ A LES TECNOLOGIES D'APRENENTATGE I CONEIXEMENT (TAC), la CENTRALITAT DE LA BIBLIOTECA EN EL FOMENT DE LA LECTURA I LA RECERCA, el CULTIU D'UN MODEL CONVIVENCIAL LIDERAT PER L'ALUMNAT, una ORIENTACIÓ ACADÈMICA I PROFESSIONAL DE QUALITAT així com PROMOURE LA FORMACIÓ PERMANENT DOCENT DINS DEL CENTRE. Succintament, aquestes prioritats les entenem així:

- **L'AVALUACIÓ FORMADORA QUE APRENGUI DE L'ERROR²**

El tipus d'avaluació és la pedra de toc per saber a què donem importància en l'educació. La recerca pedagògica més prestigiosa crida l'atenció sobre la diferència essencial entre el que és una avaluació per millorar del que és la mera qualificació.

L'avaluació formativa ajuda el professorat a reconduir, si cal, el camí del seu alumnat fent-los progressar en el seu creixement. Alhora, **l'avaluació formadora** és l'única que ajuda a progressar i ens orienta en la recerca de la millora de la formació del nostre alumnat. És l'avaluació autèntica, la que realment és útil i suposa un tractament individualitzat de l'aprenentatge que respecta els ritmes de treball a l'institut.

Mentre, **la qualificació** s'extreu de l'observació dels sabers, les habilitats, els procediments i valors que tenen els nosaltres nens i joves. Suposa una gran observació i **està basada en els progressos** que van fer més que no pas en un llistó on tots hi han d'arribar. Aprofita de la mateixa manera, l'educació formal que es du a terme a l'institut i la no formal que forma part de la vida particular de l'alumnat que aprenen més enllà de l'institut, tenint en compte les habilitats i les intel·ligències pròpies que cada persona manifesta.

² Aquesta reflexió és a la base de l'[Ordre ENS/108/2018, de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents i els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria](#). Conseqüentment, el procés en curs de redisseny de la nostra pròpia avaluació a l'ESO, un cop aprovat pel Claustre i el Consell Escolar, passarà a formar part íntegra d'aquest PEC com a Annex 1.

S'ha penalitzat massa dins del sistema educatiu el fet que l'alumnat equivoqués i això ha afavorit que només participin els i les qui sempre donen la resposta correcta que vol escoltar el professorat. Per aquest motiu, i per tal que l'educació s'esdevingui una acció participativa de tothom, cal que aprofitem l'error, el valorem i l'acceptem com a mitjà del procés de millora. Si no s'equivoquen no els podem acompanyar i no sabem què necessiten millorar. Partim del concepte que qui no s'equivoqua no aprofita les seves oportunitats. Per aquest motiu no penalitzem l'error, sinó que ens és útil per al progrés.

- **UN CURRÍCULUM FONAMENTAT EN LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES**

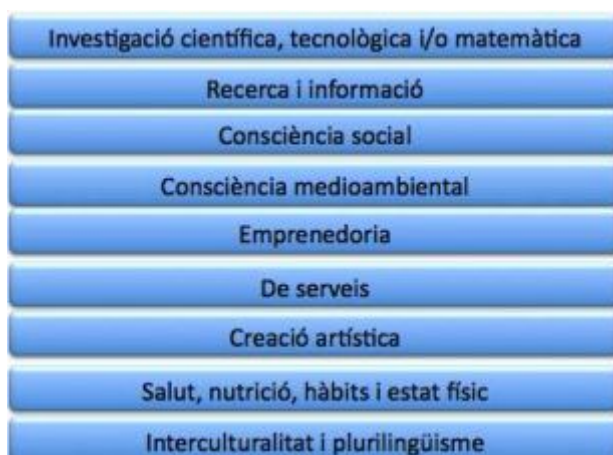
Íntimament lligada a la nova avaluació, l'enfocament per competències es basen en la necessitat de formar persones preparades per viure i convida en el món per tal de poder-lo millorar i fer més sostenible i democràtic, aprofitant les tècniques d'aprenentatge aplicades a la vida i les habilitats pròpies de cada jove.

Les competències són un nivell superior als continguts. Inclouen els sabers, els procediments, les habilitats i els valors per tal d'aconseguir el saber, saber fer, saber ser i saber estar. Per aquest motiu, l'institut planteja el seu desenvolupament progressiu a partir de la pràctica real i de preguntes o reptes a investigar, especialment a partir del treball cooperatiu tant de l'alumnat com del professorat.

De fet, la tasca en curs de disseny del nou model d'avaluació a l'ESO comportarà després l'ajustament a aquest del currículum de cada àrea amb la concreció dels seus continguts claus, privilegiant la cooperació dins cada àmbit i, en la mesura que sigui convenient per al foment del treball cooperatiu, de manera transversal³.

Per atendre tot el currículum, partirem de tipologies que englobin les competències que tot jove haurà d'haver adquirit al llarg del seu procés d'aprenentatge al centre.

El desplegament del Treball per Projectes des de fa dos anys ens obliga, de cada cop més, a definir el nostre marc curricular per tal de no oblidar aspectes d'aprenentatge que faran dels nostres alumnes persones competents i preparades pel món que els tocarà viure. Pendants de definir les tipologies que facilitin la integració del futur projecte curricular propi, ens inspirem en aquest model que fan servir altres centres innovadors:

Planifiquem en funció del repte que volem que l'alumnat solucioni al final d'un procés d'aprenentatge. Els reptes ens ajuden a triar els continguts necessaris per resoldre les diferents situacions que els plantejem.

³ Segons [DECRET 187/2015](#), de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. L'adequació dels currículums a la realitat del nostre institut figurarà com a futur Annex 2 del PEC.

- **L'AUTONOMIA PERSONAL ATENTA A LA DIVERSITAT**

El centre reforça i dona molta importància a l'aprenentatge de les competències troncales de les llengües i les matemàtiques. Tothom, per tal de poder formar-se en una vida plena, necessita saber llegir, expressar-se, escriure i unes nocions suficients de matemàtiques que són els fonaments que l'ajudaran a accedir i a compartir els sabers i a adquirir-ne de nous.

És clar que no tothom té les mateixes potencialitats ni facilitats per assolir l'autonomia. Hi ha múltiples factors fisiològics o condicionants socials que, sovint, prefiguren el fracàs de força alumnes. Per al centre, constitueix una prioritat detectar-los de manera primerenca i planificar estratègies de suport al més individualitzades possible perquè tothom pugui assolir una autonomia d'aprenentatge bàsica durant l'educació obligatòria.

Partim de la base que tots els i les alumnes aprenen juntes dins les aules, personalitzant l'aprenentatge i l'avaluació i desplegant en cada cas les mesures i suports més adients a cada situació. Això és possible gràcies a la confecció de grups-classe heterogenis quant a nivells i capacitats i tan reduïts com sigui possible. Igualment, és crucial la tasca que desenvolupa el departament d'Orientació i el SIEI (Suport Intensiu a l'Educació Inclusiva) per poder donar resposta a l'alumnat amb més barreres d'aprenentatge i participació. Sent una labor permanent, cal assegurar el traspàs d'informació dels diferents casos i garantir que tot el professorat ha planificat mecanismes i estratègies d'atenció individualitzada abans de començar el curs. Igualment, l'existència del SIEI té com a horitzó beneficiar a la resta d'alumnat, amb mesures com la presència de dos docents dins l'aula, l'adaptació de materials, la realització d'activitats multinivell ...

La intervenció del SIEI la concebem com a fruit d'un procés interactiu proposat pel Coordinador Pedagògic i consensuat abans del curs amb la Comissió de Pedagògica i els equips de nivell. Òbviament, ha de poder reajustar-se en tot moment en funció de les necessitats i circumstàncies sobrevingudes. En tractar-se de l'alumnat més jove i amb poca o nul·la experiència al Centre, la prioritat l'haurien de tenir els dos primers cursos de l'ESO⁴.

- **L'ARRELAMENT OBERT LA INTERCULTURALITAT**

El nostre alumnat, com la societat catalana, són un reflex de la creixent multiculturalitat present a les societats actuals. Les llengües familiars del nostre alumnat són ben variades: a part del català i l'espanyol, l'amazic, l'àrab, el mandarí, l'urdú o el rus, per anomenar-ne només algunes, hi són presents. Igualment, hi ha una important diversitat cultural, religiosa, de costums i creences. Aquest bigarrament constitueix un repte formidable per a la cohesió social i ha de ser enfocada des d'una doble perspectiva: afavorir l'arrelament, que té en el coneixement i l'ús de la llengua catalana la seva confirmació més evident; i aprofitar al màxim aquesta riquesa a través d'una obertura a la interculturalitat en els àmbits més diversos (el currículum amb els seus continguts clau, el treball per projectes, la biblioteca com a espai privilegiat de lectura i documentació, la programació complementària i extraescolar...)⁵.

D'acord amb el Títol II de la LEC, garantir el domini i ús corrent del català com a llengua de trobada per a tot el alumnat de l'institut sense detriment del coneixement de l'espanyol, com a llengua cooficial, són peces angulars del principi d'arrelament que preconitzem. Alhora, l'institut està compromès a millorar l'ús de l'anglès, com a llengua internacional, especialment a la segona etapa de l'ESO i el Batxillerat, a ser possible mitjançant el recurs d'auxiliars de conversa així com a la seva utilització vehicular en hores de taller o

⁴ El futur pla d'atenció a la diversitat i foment de la inclusió figurarà com a Annex 3.

⁵ Seguim aquí les orientacions i suggeriments del departament: <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/intercultural/>

laboratori. Paral·lelament, oferim la possibilitat d'aprendre el francès en tota l'ESO com a assignatura optativa i com a matèria específica al Batxillerat. El nostre horitzó és afavorir, en acabar l'ESO, la possibilitat d'un domini avançat del català, l'espanyol i l'anglès així com d'un coneixement bàsic del francès. Finalment, en funció de les possibilitats i atenent la composició sociològica del nostre alumnat, dins l'oferta complementària i extraescolar, seria interessant poder introduir, de manera experimental, la iniciació en el coneixement bàsic d'altres cultures i llengües com la xinesa o l'àrab oberta a tota la comunitat educativa i veïnal. El futur Projecte Lingüístic i Intercultural del Centre inclourà un diagnòstic precís de la composició multilingüe així com dels diferents nivells de coneixement i ús de les llengües oficials i l'anglès, de cara a poder establir objectius i mesures realistes que permetin garantir l'arrelament de l'alumnat, la seva formació creixentment plurilingüe així com la introducció de l'enfocament intercultural a l'ensenyament reglat i a les activitats complementàries i extraescolars⁶.

- **EL RECURS QUOTIDIÀ A LES TECNOLOGIES D'APRENTATGE I CONEIXEMENT (TAC)**

Per preparar per habitar el món d'avui, l'institut ha de fer un ús intens i quotidià de les TAC. A part d'atorgar a tothom una identitat digital escolar (amb el domini @inspgirona.cat), maldem per acostumar a l'alumnat a treballar amb programari i enginyers gratuïts. La digitalització hauria d'ajudar a connectar-nos amb el món proper i d'arreu a més de ser una peça clau en el foment del treball cooperatiu que propugnem.

L'actualització del Pla vigent⁷ graduarà la competència digital per etapes així com els continguts clau. A més, preveurà l'ampliació de facilitats informàtiques i les prioritats d'ús a partir dels àmbits d'aprenentatge basats en el treball cooperatiu (com ara projectes o els laboratoris de llengües). Inclourà, a més, l'alfabetització digital progressiva del conjunt del professorat en els entorns, aplicatius i paquets informàtics més corrents a fi que puguin facilitar la immersió ràpida de tot l'alumnat en el treball digital.

L'ús de les TAC hauria de fomentar la documentació ordenada dels processos i pràctiques fetes per tota la comunitat escolar en forma d'arxiu digital. Aquest arxiu servirà com a banc de recursos i memòria de l'evolució pedagògica de l'institut, a més de facilitar-ne la compartició a través de les xarxes diverses al barri i a l'exterior.

- **LA CENTRALITAT DE LA BIBLIOTECA EN EL FOMENT DE LA LECTURA I LA RECERCA**

A través d'un Pla Lector i de Suport a la Recerca⁸, l'institut es proposa convertir la biblioteca en un focus privilegiat d'impuls de la competència lectora en els seus tres vessants bàsics: saber llegir, llegir per aprendre i gust per llegir. L'assoliment de l'excel·lència en aquesta competència lectora té una prioritat absoluta de cara a l'aprenentatge reeixit en gairebé tots els àmbits.

Després d'acabar millores quant a confort i especialització dels espais per tal de fer-la més atractiva i còmoda, dotar-nos del suport d'un bibliotecari escolar titulat - ni que sigui a temps parcial - permetrà multiplicar el servei ampliant-lo com a suport essencial als treballs col·lectius i de recerca, és a dir, la competència informacional, una necessitat vital en plena era de l'increment exponencial de la informació a gestionar. No cal dir que l'ajut d'un bibliotecari escolar facilitarà que la biblioteca pugui servir, algunes tardes, com a espai de lectura, d'estudi i recerca tant per a l'alumnat com per al barri.

⁶ Després de ser consensuat al Claustre i al Consell Escolar, conformarà l'Annex 4 del PEC.

⁷ L'actual data del 2015:

<https://docs.google.com/a/inspgirona.cat/viewer?a=v&pid=sites&srcid=aW5zcGdpcm9uYSSjYXR8Y29vcmlRpbmEjaW9wZGd873g6MTY3MzFkY2JhYzE3ZmNhMA>. El nou pla TAC constarà com a Annex 5 del PEC.

⁸ Inspirat en les orientacions del departament (<http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/lectura/pladelectura/>), constarà com a Annex 6.

Igualment, caldrà esportar el fons existent de cara a poder oferir tant una oferta de lectura atractiva per a l'alumnat així com un fons de materials i recursos multiculturals que serveixin de suport a la planificació pedagògica general.

- **EL CULTIU D'UN MODEL CONVIVENCIAL QUE EMPODERI L'ALUMNAT DES DE LA RESPONSABILITAT**

Fins ara, el Centre ha situat l'acció tutorial com a eix de foment de la convivència. S'ha assegurat que els grups-classe són reduïts i disposen d'un/a tutor/a per cada vintena d'alumnes, i cada curs educatiu compta amb un/a coordinador/a de nivell. Considerem essencial el treball proper i directe amb l'alumnat i les seves famílies. Per això, en l'acció tutorial treballarem qüestions tan variades com els valors i les emocions, la mediació i la resolució de conflictes, temes d'interès general i l'orientació vocacional i professional.

Amb aquest nou PEC voldríem posar l'accent, també, en la transferència de responsabilitat a l'alumnat. Es tractaria que, per reforçar la seva identificació amb el Centre i el seu suport actiu a la convivència, pogués ser consultat sobre aspectes que poguessin considerar centrals de la seva educació (com ara pel que fa als estils d'aprenentatge, a la possibilitat de crear un voluntariat jove que col·labori en tasques importants a l'institut i al barri, a l'estructura de l'horari general...). Paral·lelament, volem generar una formació per a la mediació escolar adreçada a alumnat voluntari que vulgui col·laborar en situacions complexes i conflictives. Considerem que el seu paper al Centre no pot reduir-se a acatar unes normes dictades des del món adult sinó que l'exercici d'empoderar l'alumnat perquè també pugui decidir amb nosaltres sobre qüestions rellevants ajudarà a què sentin com a més seves les decisions referides a la convivència pacífica comuna⁹.

- **UNA ORIENTACIÓ ACADÈMICA I VOCACIONAL DE QUALITAT**

Per a l'Institut l'orientació acadèmica i vocacional constitueix un desafiament major. De fet, se sap que una part significativa de l'alumnat que arriba a la universitat abandona o canvia d'estudis el primer anys. Igualment, el pas de 4t d'ESO a l'ensenyament postobligatori no es resol sempre, ni de lluny, en funció de les aptituds i el coneixement adequats de les opcions realistes possibles per a cada alumne/a.

De cara a avançar cap a l'excel·lència del nostre alumnat, creiem convenient promoure un acompanyament intens de les seves trajectòries acadèmiques a partir de 4t d'ESO que inclogui, necessàriament, una feina conjunta, planificada, entre Coordinació Pedagògica, el departament d'Orientació i les tutories d'aquest nivell i les de Batxillerat. Entre d'altres actuacions, l'alumnat hauria de poder visitar centres de formació professional per conèixer-ne l'oferta real, assistir a conferències informatives sobre el mercat i les modalitats de treball si deixen els estudis i, naturalment, gaudir de l'experiència sobre les diferents opcions de batxillerat (humanístic, científic-tecnològic, artístic...) presentada per alumnat nostre. De cara als estudis universitaris o de formació professional superior, voldríem reforçar molt la descoberta de les opcions possibles tenint en compte la diversitat de plans d'estudis i localitzacions d'un mateix grau o cicle. Finalment, considerem d'especial interès promoure xerrades amb les famílies protagonitzades per pares o mares amb un bagatge professional remarcable per tal d'afavorir una bona tria per al futur dels seus fills i filles. Tot aquest conjunt de propostes faran part del nou Programa integrat d'Orientació Acadèmica i Vocacional¹⁰.

⁹ El futur Pla de Convivència, que inclourà prioritats i eines d'acció tutorial graduades per nivells, s'adjuntarà com a Annex 7

¹⁰ Que constarà com a Annex 8 al PEC.

- **PROMOURE LA FORMACIÓ PERMANENT DOCENT AL CENTRE**

Els constants requeriments d'actualització didàctica i instrumental al professorat sovint queden a mercè de la voluntat individual sense que tinguin una repercussió concreta a les aules. A més, el treball cooperatiu (com hem experimentat sobradament amb el treball per projectes o de síntesi) comporta el coneixement i pràctica interactiva de capacitats i eines que, sense una formació docent adequada, es converteixen en obstacles considerables al progrés de l'alumnat.

Perquè tinguem excel·lència en l'alumnat hem de cuidar-nos i formar-nos també molt i molt bé com a mestres. Per això, considerem que ha arribat el moment de dotar-nos d'un programa de formació interna¹¹ que tingui com a prioritats qüestions com el domini de les eines digitals més rellevants, les bones pràctiques en treball cooperatiu per projectes, l'atenció a la diversitat dins les aules, la dinamització lectora a partir del servei bibliotecari, el treball i les emocions amb adolescents...

Per al període 2019-2022 aquestes prioritats es concreten en els **OBJECTIUS** següents¹² atenent la distribució següent:

A) **BLOC DE MILLORES PEDAGÒGIQUES**

OBJECTIU 1: IMPLANTACIÓ GENERAL DE L'AVALUACIÓ FORMADORA A L'ESO

OBJECTIU 2: CONSOLIDAR EL TREBALL PER PROJECTES

OBJECTIU 3: DISSENYAR UN CURRÍCULUM COMPETENCIAL A L'ESO

OBJECTIU 4: PROMOURE L'AUTONOMIA PERSONAL A PARTIR DE LA DIVERSITAT I LA IMPLICACIÓ DE LES FAMÍLIES

OBJECTIU 5: ACTUALITZAR I DINAMITZAR EL PROJECTE LINGÜÍSTIC PER FOMENTAR L'ARRELAMENT I L'OBERTURA INTERCULTURAL

OBJECTIU 6: FOMENT DE L'ÚS RESPONSABLE, REFLEXIU I CREATIU DE LES TAC

OBJECTIU 7: CONVERTIR LA BIBLIOTECA EN UN FOCUS DE LECTURA I DE RECERCA INFORMACIONAL REAL

OBJECTIU 8: DONAR RESPONSABILITAT A L'ALUMNAT PER ENFORTIR LA CONVIVENCIALITAT

OBJECTIU 9: IMPULSAR UN PROGRAMA INTEGRAL D'ORIENTACIÓ ACADÈMICA I VOCACIONAL

OBJECTIU 10: CREAR UN PROGRAMA DE FORMACIÓ INTERNA PER AL PROFESSORAT

B) **BLOC DE MILLORA DE RESULTATS**

OBJECTIU 11: AUGMENTAR LA TAXA D'IDONEÏTAT I EL NIVELL D'EXCEL·LÈNCIA A L'ESO

OBJECTIU 12: MILLORAR ELS NIVELLS DE PROMOCIÓ A BATXILLERAT I ELS RESULTATS A SELECTIVITAT

¹¹ Serà l'Annex 9 del PEC.

¹² A la Programació General Anual dels cursos 2019/20, 2020/21 i 2021/22 s'hi concretaran les actuacions (A:), els responsables (R:) i l'equip de treball (Et:); la temporització per cursos acadèmics; els indicadors que en determinaran l'evolució i les seves fonts.

C) BLOC DE DIFUSIÓ I REVISIÓ DEL PROPI PEC

OBJECTIU 13: GARANTIR LA DIFUSIÓ DEL PEC I PREVEURE MECANISMES DE REVISIÓ AMB LA MÀXIMA PARTICIPACIÓ DE LA COMUNITAT ESCOLAR

5. PRINCIPIS ORGANIZATIUS

Partint de la base que per arribar a l'aprenentatge cal respectar les etapes evolutives del nostre alumnat, els seus ritmes de treball i les seves capacitats en cada moment de poder desenvolupar certs coneixements i adquirir certs procediments,

PLANTEGEM:

- El respecte als ritmes diversificats de treball.
- Potenciem l'autonomia per tal de poder arribar a la cooperació entre iguals.
- Encoratgem l'alumnat perquè es faci preguntes, de la mateixa manera que nosaltres presentem l'entorn de treball a partir d'elles.
- Partim de la descoberta i només quan hi ha dificultats o preguntes intervenim de manera magistral.
- Fomentem l'esforç com a base imprescindible de tota evolució humana i del propi aprenentatge.
- Orientem, acompanyem, reconduïm i avaluem en entorns de treball on l'alumnat és actiu en el seu aprenentatge.

Sense deixar de treballar cap dels àmbits de la piràmide de l'aprenentatge més acceptada, potenciem en temps i esforços aquells que les evidències científiques han demostrat ser més útils per a la construcció del coneixement.

Per tal de posar a la praxis tots els principis, valors, procediments, actituds i habilitats, cal que el centre disposi de l'entorn i l'estructura que ho faci possible, tot tenint present que es pot anar millorant i evolucionant en el temps.

LIDERATGE DISTRIBUÏT

- Clima de responsabilitat compartida.
- Comunitat Professional d'Aprenentatge: claustres pedagògics
- Gestió del temps i del treball dels equips educatius: flexibilitat.

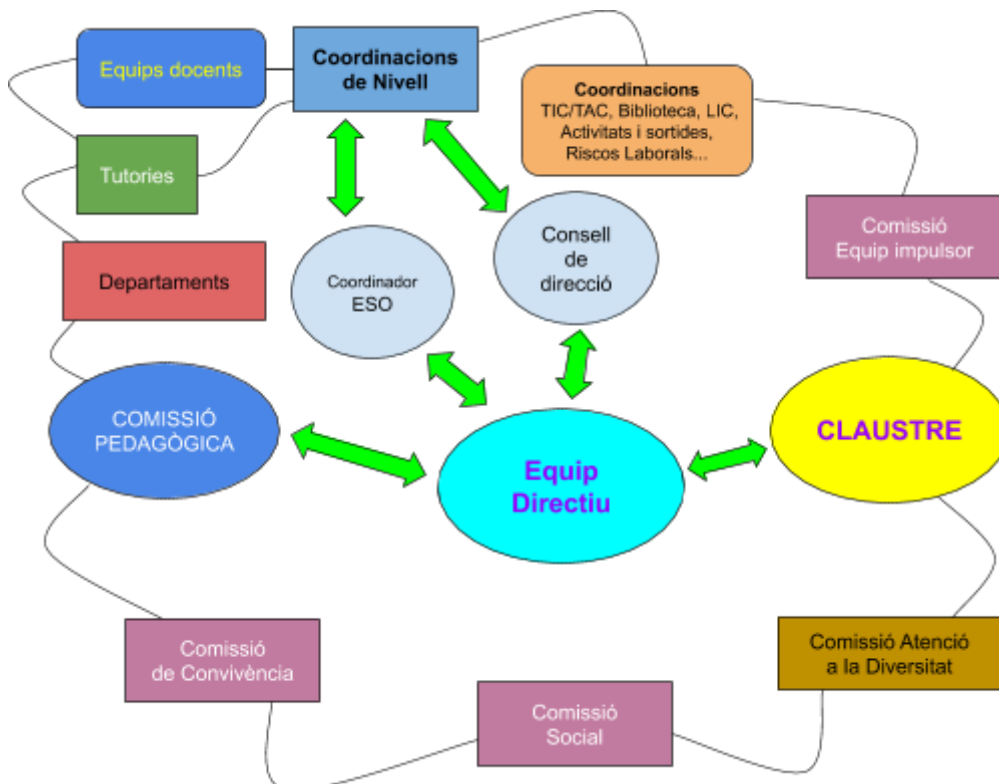

Busquem la generació d'un clima respecte, confiança i cooperació entre el professorat així com amb tota la comunitat escolar partint de la convicció que el millor lideratge és el democràtic. És a dir, procurem exercir un lideratge distribuït en tota la comunitat, en el Claustre i els equips de professorat i en les aules. Tothom importa.

ESTRUCTURA

Esquematzem el nostre funcionament en dos plànols: el de l'organització pedagògica del Centre (Figura 1) i el de la comunitat escolar (Figura 1)

FIGURA 1

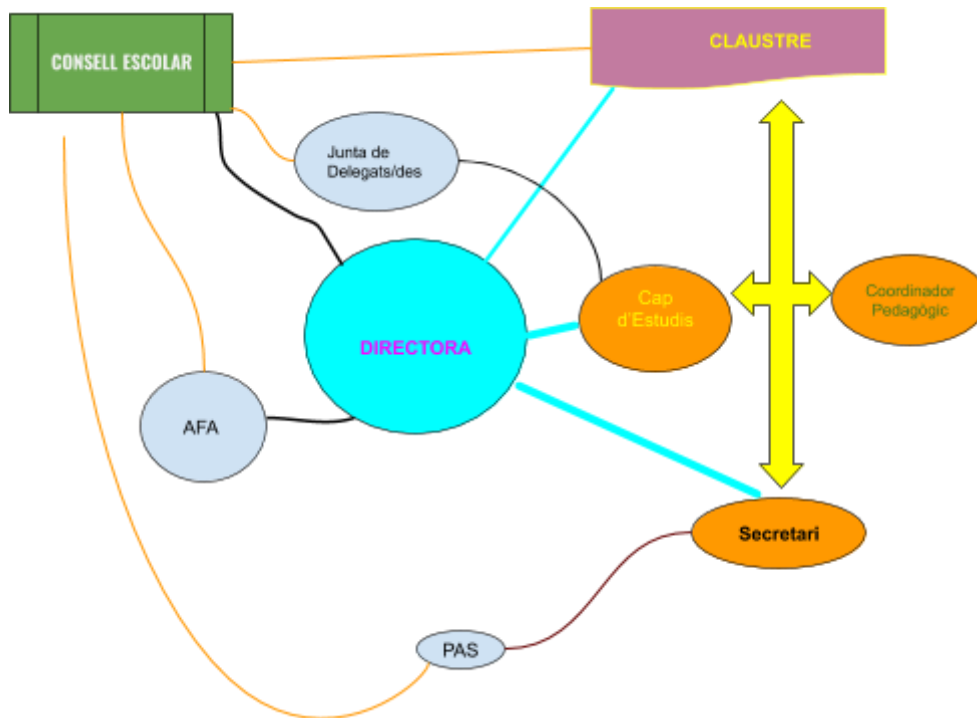

FIGURA 2

QUÈ FEM?

- Organitzem l'horari en funció de l'organització de centre, atorgant prioritat als objectius del bloc de mesures pedagògiques. Pel seu caràcter estratègic, afavorim:

- La coordinació per nivells
- El treball per projectes
- L'ús màxim de les TAC relacionats amb els TxP, la recerca a 4t i el BTX així com el desplegament general de la competència digital

- Posem tots els recursos necessaris que estiguin al nostre abast per tal que els nostres joves descobreixin el seu entorn i pugui extreure conclusions complexes que d'una manera expositiva no entendrien.

- Condicionem, de cada vegada més, entorns d'aprenentatge per tal de facilitar cada espai de treball en funció de l'objectiu pretès. Això suposa una organització progressiva de les aules en equip, espais de lectura (amb preferència per a la biblioteca), espais d'investigació (tenint en compte la biblioteca), espais per compartir, espais per exposar (incloent-hi la sala d'actes), etc.

COM HO FEM?

Partim de la definició de COMPETÈNCIA que ens marca, tant el treball a aconseguir com el que hem d'avaluar:

“La capacitat per UTILITZAR el coneixement, les habilitats els procediments i els valors en SITUACIONS DIVERSES de la vida real”.

Posem l'èmfasi en el treball per projectes afavorint l'autonomia i la cooperació a partir de propostes orientades a descobrir i fer recerca sobre els desafiaments del món contemporani. Pel fet de creure que tot procés d'aprenentatge parteix de preguntes, utilitzem la metodologia ABP (aprenentatge a partir de preguntes). Aquests projectes, basats en les tipologies de centre, afavoreixen:

- Els projectes de serveis
 - Les intel·ligències múltiples
 - Els procediments de treball
 - Projectes que sorgeixen dels interessos del nostre alumnat
- Per tal de tenir **contacte amb el món real**, fem sortides, exposicions, viatges, colònies, tallers, actuacions teatrals i musicals i intercanvis. Procurem lligar-lo especialment amb el Treball per Projectes.
 - Per afavorir la descoberta i la motivació, partim en cursos inferiors **els ambients** que afavoreixen l'experimentació i respecten els interessos de l'alumnat.
 - Fomentem **l'autonomia** per tal de ser útil en el treball cooperatiu. I el fomentem com a part introductòria dels projectes de treball cooperatiu.
 - Aprofitem **els entorns de treball** més enllà de l'aula fomentant la responsabilitat i l'autonomia.
 - La **biblioteca, els laboratoris, les pistes esportives, l'aula de música** són pilars de la nostra tasca.
 - Tractem amb cura tothom a fi que **tot l'alumnat se senti part de l'institut**, afavorint, si és d'incorporació tardana, el seu acolliment ràpid de manera personalitzada amb el català com a llengua de trobada.
 - **Potenciem l'anglès** més enllà de les hores de l'assignatura i animem a l'alumnat a aprendre una quarta llengua en francès.
 - Fem servir les **TAC** com a instrument imprescindible d'accés a la informació i com a mitjà d'autoavaluació.
 - Treballem **més enllà del recurs als llibres de text**, que uniformen l'aprenentatge i impedeixen el treball personalitzat. No obstant disposem de tot tipus de recursos d'accés a la informació i com a tals també llibres de totes tipologies. Dediquem molt esforç a **la lectura** per plaer i a les activitats al seu voltant.
 - Ens agrada **experimentar i col·laborar** amb altres organismes, institucions i instituts, com, per exemple, amb el projecte d'artistes En Residència.
 - Fomentem **la presentació pública dels treballs** del nostre alumnat ja sigui de manera oral com expositiva.
 - El nostre alumnat es prepara per **estar saludables** i participar de jocs esportius, tornejos i gaudir d'exposicions i xerrades de suport.

→ **Busquem el contacte permanent amb les famílies** mantenint-les informades del procés d'aprenentatge i de com podem treballar de manera conjunta.